

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KUZHEY KIBRIS TÜRK
CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA
ADALET VE İÇİŞLERİ ALANINDA
İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI**

-Bundan sonra "Taraflar" olarak anılacak Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti;

-İki taraf arasında 6 Ağustos 1997 tarihinde imzalanan ve 12 Mart 1998 tarihinde yürürlüğe giren "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bir Ortaklık Konseyi Kurulmasına İlişkin Anlaşma" çerçevesinde;

-İki ülke arasında, insan hakları, demokrasi, hukukun üstünlüğü, ortak huzur, güven, özgürlük temelleri üzerinde adalet ve içişleri alanlarında her iki tarafın -yasa ve mevzuatına uygun olarak aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır:

I. ADALET ALANINDA İŞBİRLİĞİ:

- 1) Taraflar, hakimlerin, savcılarının ve yardımcı adalet personelinin eğitimlerinin desteklenmesi için karşılıklı olarak bilimsel konferanslar ve seminerler düzenleyecek ve her iki ülkenin Adalet Bakanlığı ve yargı temsilcileri arasında doğrudan temas ve deneyim değişimi koşullarını oluşturacaklardır. Türkiye Cumhuriyeti Tarafı ayrıca, Türkiye Adalet Akademisi kurulduğunda mümkün olduğu ölçüde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşı hakim, savcı ve avukat adayları veya mesleğe atanmışların Akademi programlarına katılmasını sağlayacaktır.
- 2) Taraflar, 25 Mayıs 1989 tarihinde yürürlüğe giren "Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma, Tanıma ve Tenfiz, Suçluların Geri Verilmesi ve Hükümlülerin Nakli Sözleşmesi"nin etkin bir şekilde uygulanması için işbirliği yapacaklardır.
- 3) Taraflar, her iki Ülkenin hukuk sistemini ayrıntılı olarak incelemek ve Avrupa Birliği mevzuatına uyumlaştırmak amacıyla uzman ve çalışma grupları kuracaklar, kanun tasarılarının hazırlanması, uygulanması ve adli makamlarının örgütlenme ve çalışma usulleriyle ilgili bilgi ve deneyim değişimi sağlayacaklardır.
- 4) Taraflar, son teknolojik gelişmelerin adli sisteme intibakı amacıyla personel eğitimi ve teknoloji kullanılması yolunda karşılıklı işbirliği yapacaklardır.
- 5) Taraflar, çocuk suçluların ıslahı, eğitimi, ceza ve tutukevlerinin idaresi ve iyileştirilmesi alanlarında teknik ve hukuki işbirliği yapacaklardır.

6) Taraflar, adli konularda etkin, kapsamlı bir işbirliği geliştirecekler ve adli sicil sistemi alanında bilgi ve deneyim değişimi ile adli sicil kayıtlarının yetkili makamlar arasında doğrudan temas suretiyle etkin ve basit yöntemlerle ve süratle ulaşımını sağlayacaklardır.

7) Taraflar, suçun önlenmesi, takibi ve cezai sonucuna kadar tüm alanlarda kapsamlı işbirliği yapacaklardır.

8) Taraflar, adli konularda işbirliğinde bulunmak üzere yapılacak çalışmaları organize edecek karşılıklı irtibat birimleri oluşturacaklardır.

II. İÇİŞLERİ ALANINDA İŞBİRLİĞİ

9) Taraflar, Avrupa Birliği Ulusal Programında adalet ve içişleri kısmında yeralan ve Türkiye Cumhuriyeti'nin Avrupa Birliği üyeliğine ilişkin taahhütlerini ortaya koyan hususların Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti tarafından da yerine getirilmesi amacıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti için gönüllü paralel Avrupa Birliği Ulusal Programı hazırlanması konusunda işbirliği yapacaklardır. Bu çerçevede, Türkiye Cumhuriyeti tarafı, adalet ve içişleri alanında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin teknik uyumu yolunda Europol, SIS, SIRENE gibi organlara hazırlanabilmesi için yardımda bulunacaktır.

10) Taraflar, şüpheli mal ve muamelelerle ilgili bilgilerin toplanması, muhafaza edilmesi, işleme konulması, analiz edilmesi ve değişimi alanında işbirliği faaliyetlerinde bulunacaklardır.

11) Taraflar, başta uyuşturucu üretimi, uyuşturucu ve psikotrop maddeler ile uyuşturucu madde imalinde kullanılan kimyasallar ve ara maddeler, nükleer ve radyoaktif maddeler ve silah ve mühimmat kaçakçılığı gibi organize suçlarla ortaklaşa mücadelede işbirliği yapacaklar ve bu yönde 24 Ekim 1990 tarihinde Ankara'da imzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Güvenlik, Asayiş, Narkotik ve Psikotrop Maddeler Kaçakçılığı, Terörizmle Mücadele ile Mesleki Eğitimi ve Sosyal İlişkiler alanında İşbirliği Protokolü'nün uygulanmasını etkinleştireceklerdir.

12) Taraflar, iki ülke arasında kaçak işçi sorununun çözümlenmesi için konsolosluk ve sosyal güvenlik alanındaki işbirliğinin artırılması için çaba göstereceklerdir.

13) Taraflar, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşlarının Türkiye'de ikamet şartı aranmaksızın Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığına alınması ve Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlığına alınma başvurularının aşamalı olarak değerlendirilmesi için gerekli çalışmaları yapacaklardır.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşı gerçek kişiler, Anayasal sınırlamalar ve kamu düzenine ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, Türkiye'de ikamet, kamu ve özel sektörde çalışma, miras, taşınır ve taşınmaz mal iktisabı ile ferağı gibi konularda Türk vatandaşlarına tanınan haklardan aynı ölçü ve şartlarda yararlanacaklardır. Türkiye Cumhuriyeti, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşlarına ticaret, yatırım, turizm, bağımsız iş kurma ve ticari girişim konularında Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına tanınan hakların aynısını tanıyacaktır. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşları Türkiye'de eğitim, kültür, spor gibi konularda Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları ile eşit imkan ve kolaylıklardan

yararlanacaklardır. Gerekli niteliklere sahip Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşlarının, uluslararası spor karşılaşmalarına Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak Türkiye Cumhuriyeti'ni temsilen katılmaları sağlanacaktır.

14) Taraflar, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Polis Genel Müdürlüğü'nün güçlendirilmesi için gerekli çalışmaları yapacaklar; bu bağlamda, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Polis Genel Müdürlüğü'nün uluslararası polisiye ilişkilerinin Türkiye Cumhuriyeti INTERPOL'ü aracılığıyla yapılabilmesi olanaklarını araştıraraklar ve iade, istinabe ve transfer konularında yardımlaşma sağlanması için çaba göstereceklerdir.

15) Taraflar, giriş kapılarında bulunan on-line sorgulama bağlantısının yapılması ve bilgisayarlı on-line tahdit projesinin iki ülke giriş ve çıkışlarında kullanılmasının sağlanması için çalışma yapacaklardır.

16) Taraflar, oto hırsızlığının önlenmesi bağlamında kullanılan çalıntı ve buluntu oto kayıtlarının girildiği bilgisayar projesinin giriş kapılarında denetim amacıyla hizmete sokulması yolunda işbirliği yapacaklardır.

17) Taraflar, Türkiye'de ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde kaybolan kişilerin birlikte aranması ve bulunmalarının sağlanması için işbirliği yapılması ve bu amaçla tutulan on-line bilgisayar kayıtlarının giriş kapılarında da kullanılması yolunda işbirliği yapacaklardır.

18) Taraflar, güvenlik teknolojisi alanında meydana gelen değişme ve gelişmelerin takibi ve intibakı için işbirliği yapacaklardır.

19) Taraflar, kişi mahremiyetinin ve özel kişisel bilgilerin korunması, bu bağlamda, kişisel bilgilerin tutulması, kullanılması ve bu konudaki sorumlulukların belirlenmesi ile ilgili ulusal hukuki düzenlemeler konusunda ortak çalışma yapacaklar, yapılmış çalışmaları paylaşacaklardır. Taraflar, ayrıca, bu alanda Avrupa Birliği mevzuatı ve uygulamasının takibi ve intibakı ile bu konularda bilgi değişimi gerçekleştirecekler, uluslararası adli soruşturmalarda kişisel bilgilerin kullanımı ve korunması ve davranış kuralları konusunda işbirliği yapacaklardır.

20) Taraflar, Polisin uluslararası adli soruşturma ile ilgili görevleri, polisiye teknik hizmetler, çocuk polisi eğitimi, hudut geçişleri ve sahtecilik, iltica ve göç, Avrupa Birliği mevzuat ve uygulamaları konusunda eğitilmesi, eğitim hizmetleri konusunda karşılıklı bilgi ve belge alışverişi yapacaklar ve Türkiye Cumhuriyeti'nde ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde yapılan hizmet içi eğitimlere, toplantı, panel, seminer ve sempozyum gibi faaliyetlere karşılıklı katılım sağlanmasına olanak tanıyacaklardır.

21) Taraflar, karşılıklı atanacak Polis irtibat görevlileri yoluyla polis işbirliğinin etkinleştirilmesine çaba göstereceklerdir.

22) Taraflar, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti arasında sınır giriş ve çıkış kapılarının denetim ve yönetiminin güçlendirilmesi konusunda işbirliği yapacaklardır.

23) Taraflar, çocuk polisi kurulması ve adli ve idari yapılanması, madde bağımlısı çocuklar, kaçırılma, istismar, suça karışma gibi olaylara karşı çocuk koruma tedbirleri konusunda işbirliği yapacaklardır.

24) Taraflar, bir suçtan dolayı, ya da kayıp olmasından ötürü aranan kişilerin, iki ülke topraklarında aranması için işbirliği yapacaklardır.

25) Taraflar, suçla mücadele, suçun önlenmesi ve suçun adli makamlarla irtibatlı olarak soruşturulması ve bu alanda kullanılan teknolojik sistemlerin takibi ve intibakı alanında işbirliği yapacaklardır.

26) Taraflar, Türkiye Cumhuriyeti'nde uygulanan Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi (MERNİS) projesinin benzerinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde de hayata geçirilmesi için, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde gerekli teknik ve idari altyapının kurulması, teşkilatlanma, mevzuat, denetim, donanım ve genel nüfus yazımı, nüfus kütüklerinin oluşturulması, nüfus kayıtlarının bilgi işlem ortamına aktarılması, değerli kağıt işlemlerinin gerçekleştirilmesi, istatistiki bilgi bankası oluşturulması iş ve işlemlerinin takvime bağlanması konularında işbirliği yapacaklardır.

27) Taraflar, evlenme akitlerinin karşılıklı tanınması ve tescili amacıyla yasal ve idari tedbirleri alacaklar, bilgi değişimi ve işbirliği yapacaklardır.

Taraflardan birinin ülkesinde düzenlenmiş veya onaylanmış ve resmi mühür taşıyan belgeler, diğer Tarafın yetkili makamları önündeki işlemlerde tasdikten muaf tutulacak ve Taraflardan birinin resmi makamlarınca düzenlenen belgeler, diğer Taraf ülkesindeki resmi belgelerle aynı ispat gücüne sahip olacaktır.

28) Taraflar, vize ita ilke ve usulleri, iade ve ihraç, göçmen politikası ve üçüncü ülke vatandaşlarının tabi oldukları mevzuat, bu bağlamda; Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti topraklarına üçüncü ülke vatandaşlarının giriş ve dolaşımına, ikamet, çalışma ve eğitim amacıyla kabullerine ilişkin koşullar konusunda bilgi ve deneyim değişimi yapacaklar, mevzuat ve uygulamanın uyumlaştırılması için işbirliğinde bulunacaklardır.

29) Taraflar, yasadışı göç, insan kaçakçılığı, insan ticareti ve işçi simsarlığı ile kaçak işçi sorunu ve başta vize ve pasaport olmak üzere belge sahteciliği ile mücadelede işbirliği yapacaklardır.

30) Taraflar, ülkelerindeki Anayasal düzeni yıkıcı, bölücü ve irticai terörist yöntemlerle değiştirmeyi amaçlayan faaliyetlerle mücadelede işbirliği yapacaklardır.

31) Taraflar kültür varlıklarının kaçakçılığı ile mücadele konusunda ortak hareket edeceklerdir.

III. GÜMRÜK İŞBİRLİĞİ

32) Uyuşturucu, silah, kültür ve tabiat varlıkları ile nükleer madde kaçakçılığı başta olmak üzere her türlü yasal olmayan eşya hareketleri ile mücadelede Taraflar arasında işbirliği esas olacaktır.

33) Taraflar, gümrük işlemlerinin otomasyonu gümrük kapıları ve teşkilatının bilgisayar ağına kavuşturulması konusunda, Gümrük İdaresinin Modernizasyonu Projesi (GİMOP) bağlamında işbirliği yapacaklardır. Taraflar, aynı zamanda, gümrük işlemlerinin bilgisayar ortamında yapılmasına yönelik "BİLGE" yazılım sisteminin benzerinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde kurulmasını teminen ve Avrupa Birliği Gümrük koduna uyum konusunda teknik işbirliği ve eğitim faaliyetlerinde bulunacaklardır.

34) Taraflar, devletlerinde kayıtlı olan kara, deniz ve hava ulaştırma araçlarının, bu araçların turizm amacıyla gerçekleştirdiği hareket durumları dahil, iki ülkede de eşit muamele görmesini sağlayacaklardır.

35) Taraflar, özellikle deniz yoluyla yapılacak seyahatlerde kolaylık sağlanması için gümrük kontrolü ve benzeri hizmetlerin tek mahalde birlikte verilmesini sağlayacaklardır.

36) Türkiye Cumhuriyeti tarafından, gümrük alanında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti mevzuatının Avrupa Birliği mevzuatına uyumlaştırılması hususunda gerekli destek sağlanacaktır.

37) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Türkiye Cumhuriyeti'nin dış ticaret politikalarına ve bu bağlamda Türkiye Cumhuriyeti'nin Avrupa Birliği ile uygulamakta olduğu gümrük tarifesine uyum sağlayacaktır.

IV. MALİYE ALANINDA İŞBİRLİĞİ

38) Taraflar, iki ülke arasında vergileme sistemleri ve KDV uyumu konusunda işbirliği yapacaklardır.

39) Taraflar, vergi kaçakçılığı ve mali suçların araştırılması konusunda işbirliği yapacaklardır.

40) Taraflar, kamu yönetiminde rüşvet, yolsuzluk, dolandırıcılık ve kara para aklama ile mücadele ve bu yolda alınacak tedbirler konusunda işbirliği yapacaklardır.

V. İŞBİRLİĞİNİN GENEL USULLERİ VE İLKELERİ

41) Taraflar, bu Anlaşmada belirtilen işbirliği konularında iki ülke mevzuatının uyumlaştırılmasını sağlayacaklardır.

42) Taraflar, teati edilen bilgi ve belgelerin gizliliğine riayet edeceklerdir.

43) Taraflar, işbirliği yapılan konularla ilgili olarak elde edilen tüm bilgilerin saklanması, değerlendirilmesi ve değişiminde ortak hareket edeceklerdir.

44) Taraflar, bu Anlaşma ile öngörülen ilgili işbirliği faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi yolunda iki ülke içişleri, emniyet, gümrük, maliye ve adliye makamlarının uyum içerisinde hareket etmelerini sağlayacaklar, her iki ülke yasa ve mevzuatına uygun olarak gerektiğinde ortak operasyonlar düzenleyecekler, yekdiğerinde personel görevlendirebileceklerdir.

45) Türkiye Cumhuriyeti mevzuatına uygun olarak yürürlüğe girmiş uluslararası anlaşma, belge ve düzenlemeler ile Türkiye Cumhuriyeti mevzuatında yapılacak düzenlemelerin hükümlerinin bu Anlaşma hükümlerinden daha elverişli olması halinde sözkonusu hükümler uygulanacaktır.

VI. İŞBİRLİĞİ ORGANLARI VE UYGULAMA

46) Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında adalet, içişleri ve gümrük konusunda ortak komisyonlar oluşturulacaktır. Ortak Komisyonlar, gündemdeki konulara göre, tarafların ilgili makam yetkilileri, temsilcileri ile uzmanlardan oluşacaktır. Sözkonusu komisyonların faaliyetleri Ortaklık Konseyi'nin bilgisine sunulacaktır.

47) Ortak Komisyonların alacağı tavsiye kararları, Ortaklık Konseyi toplantısında nihai karar haline getirilecektir.

48) Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasında Tarafların üçer yetkilisinden oluşacak bir Üst Komisyon kurulacaktır. Üst Komisyon bu anlaşmanın uygulanmasını izleyecek, anlaşmanın uygulanmasından doğacak anlaşmazlıkları çözüme bağlayacak, anlaşmanın tadili için yapılan önerileri müzakere edecektir.

49) Birinci ve üçüncü maddelerde sözkonusu Ortak Komisyonlar ve Üst Komisyon, işbu Anlaşma'nın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde oluşturulacaktır.

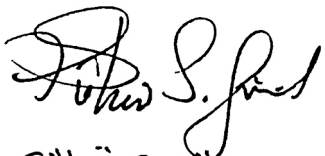
VII. YÜRÜRLÜK

Bu Anlaşma tarafların iç hukuk kuralları uyarınca gerçekleştirecekleri onay işlemlerinin tamamlanması ve ikinci onay bildirisinin diplomatik kanallardan karşı tarafa iletilmesini takip eden ikinci gün yürürlüğe girecektir.

Bu Anlaşma, tarafların karşılıklı mutabakatı ile her zaman sona erdirilebilir.

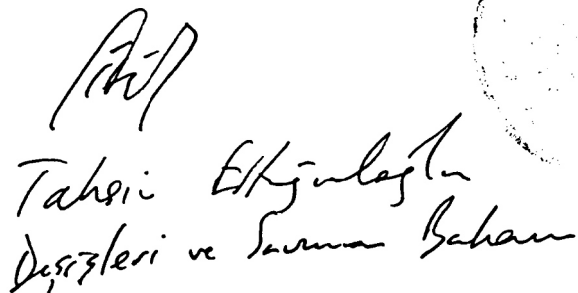
Bu Anlaşma Ankara'da, 30 Eylül 2002 tarihinde Türkçe olarak iki asıl nüsha halinde yapılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

Prof. Dr. Sükrü S. GÜREL
Dışişleri Bakanı ve Başbakan
Yardımcısı

Kuzey Kıbrıs Türk
Cumhuriyeti Hükümeti Adına

Tahsin Elkinç
Dışişleri ve İçişleri Bakanı

